

59 החוט שאחר בין האגפיים, אי משום דלא צריך למבדק טפי – האם
 60 בגלל שאין צורך לבדוק יותר, וכדעת ריש לקיש, אי משום פבוד
 61 נשיאה – או משום כבוד הנשיא, שלא חפץ להתעכב מלבוא אליו,
 62 ואילולי זאת היה ממשיך בבדיקתו, וכדעת רבי ינאי.
 63 שנינו במשנה (פב) בדברים המטריפים את הבהמה, נישלה הכבד
 64 וכו' ולא נשתייר הימנה כלום.
 65 הגמרא מבארת סתירה בין המשניות לגבי טרפות בכבד. מקשה
 66 הגמרא: במשנתנו נאמר שכאשר ניטל הכבד נטרפת הבהמה ובלבד
 67 שלא נשתייר ממנו דבר, ויש ללמוד מדברי המשנה, הא – אבן
 68 נשתייר הימנה כלום – משנה, פשרה, אף על גב דשיר זה לא הוי
 69 – אינו בגודל פיות, והתנן במשנה להלן (נד) בין החבלות והחלאים
 70 שאינם מטריפים את הבהמה, נישל הכבד ונשתייר הימנה פיות
 71 פשרה, ומשמע שאילו לא נשתייר הימנה כוית, טריפה, והרי
 72 המשניות סותרות זו את זו.
 73 מתרצת הגמרא: אמר רב יוסף, לא קשיא, הא – האמור במשנה
 74 להלן שכבד שלא נשתייר ממנה כוית טריפה, כדעת רבי חיאי, היא,
 75 הא – משנתנו שממנה יש ללמוד שכבד שנשתייר ממנה פחות מכזית
 76 כשירה, כדעת רבי שמעון בר רבי היא, כי הא – כמעשים אלו,
 77 דרבי חיאי וריק לה לבהמה שלא נשאר מכבדה כוית, לפי שלדעתו
 78 טריפה היא, ורבי שמעון בר רבי מביא לה לכשר בהמה זו בחומץ
 79 או בחרוסת ואוכל, לפי שלדעתו כשירה היא. וסמיך שלא תחליק
 80 בין השמות, עשירין מקמיין, שרבי שמעון בר רבי שהיה עשיר,
 81 היה מקמץ ואוכל ואינו זורק בשר זה. מחלוקת רבי חיאי ורבי שמעון
 82 בר רבי, אם כבד שלא נשתייר ממנו כוית טריפה או כשירה, היא
 83 המחלוקת בין משנתנו והמשנה דלהלן.
 84 הגמרא מביאה מעשה ממנו יש ללמוד דין לגבי מקומו של הכוית:
 85 הווא פולמוכא – אותו חיל השלטון דאחא – אבא) לפומבדיתא,
 86 ערקו – ברחו מפניו רבה ורב יוסף. פגע בהו – פגש בהם) רבי יודא,
 87 אמר להו – להם, ערקא – בורחים, לימדו ממני דין זה שפיות
 88 כבד שאמרו שהוא שיר לכבד, שאם נשאר ממנו בשיעור זה אין
 89 הבהמה טריפה, אין זאת אלא כאשר נותר כן במקום מרה, כלומר,
 90 במקום בו תלויה המרה בכבד ומחוברת בו.
 91 הגמרא מביאה דעה חולקת: רב אחא בר אבהו אמר, כוית שאמרו
 92 צריך שישאר במקום שהיא – שהכבד) תיה משם, כלומר, המקום בו
 93 הכבד תלוי דבוק ומעורה בגוף הבהמה, והוא תחת הכליות.
 94 הכרעת ההלכה: אמר רב פפא, כיון שנחלקו בדבר, הלכך בכדי
 95 להכשיר בהמה שניטל חלק מכבדה, בעינן – צריך) שישאר פיות
 96 במקום מרה, וכן בעינן – צריך) שישאר פיות במקום שהיא תיה.
 97 הגמרא מביאה כמה ספקות בענין הכוית האמור: בעינן – נסתפק) רבי
 98 ירמיה, אם כוית זה אינו נמצא במקום אחד אלא הוא מתלקט
 99 – נאסף) מכמה מקומות, חצי כוית במקום אחד וחצי כוית ממקום
 100 אחר, מהו הדין בזה, האם נחשב שיר או שאינו נחשב שיר. ועוד יש
 101 להסתפק אם כוית זה אינו כגוש שלם אלא צורתו פרוצה ארוכה
 102 וצרה, מהו הדין בזה, האם גם באופן זה הוא נחשב שיר.
 103 בעינן – נסתפק) רב אשי, אם נאמר שגם כוית כרצועה נחשב שיר,
 104 פיות מרודד – מרוקע) מהו, האם אף הוא נחשב שיר, או לא.
 105 מסיקה הגמרא: תיקו – יעמדו בעיות אלו בספק, שלא נפשטו.
 106 ספק אודות חולי אחר שבכבד: בעא מיניה – שאל ממנו רבי וריקא
 107 מרבי אמי, נדלדלה קבד ונעקרה מזרבה ממקומות אחיותה בגוף
 108 הבהמה, ואלם עדיין הוא מעורה – מחובר) בטרפשה – בטרפשו,
 109 כאן מעט וכאן מעט, מהו הדין בזה, האם כיון שהוא שלם יש
 110 להכשיר ואת הבהמה, או שטרפה היא.
 111 אמר ליה רבי אמרי לרבי וריקא, דלדול זה שאמרת, שאינה מחוברת
 112 לגמרי שנדלדלה, איני יודע מהו מעלה או מוריד בענין זה, שאין לו
 113 שום משמעות, וודאי כשרה היא, שהרי אי – אס) למאן דאמר
 114 שצריך שתשאר כוית במקום מרה, הא איכא – הלא אכן נשאר,
 115 שהרי כולה קיימת, וכן אי – אס) למאן דאמר שצריך שתשאר כוית
 116 במקום שהיא תיה, הא איכא – הלא אכן נשאר, וכאמור.

1 האם מה שאמר שמואל 'עד אחת טריפה', כוונתו לעד ועד בכלל,
 2 שגם החוט של בין הפרשות הראשון הוא ככל החוט שמן הצואר
 3 ואילך, שנטרפת אם נפסק, או דלמא – שמא) כוונתו לעד ולא עד
 4 בכלל, שאינה טריפה בודאי אלא אם נפסק החוט שקודם בין
 5 הפרשות הראשון, ואילו אם נפסק בבין הפרשות הראשון עצמו הרי
 6 זה בכלל הספק על בין הפרשות השני שאמר עליו 'איני יודע'.
 7 ספק נוסף: בעינן – נסתפק) רב פפא, אם תמצין לומר בספיקו של רב
 8 הונא בריה דרב יהושע ש'עד אחת' שאמר שמואל כוונתו לעד ולא
 9 עד בכלל, והחוט שבבין הפרשות הראשון הוא בכלל ספיקו של
 10 שמואל ואם נפסק אינו ודאי טריפה, מעתה יש להסתפק אם נפסק
 11 החוט שבפי פשרה, והוא המקום בחוט ממנו יוצא הפיצול הראשון
 12 לכאן ולכאן (שמיד אחריו מתחיל בין הפרשות הראשון). מהו דינו,
 13 האם כבין הפרשות הראשון שלאחריו, והיא ספק טריפה, או שכחוט
 14 שלפניו והיא ודאי טריפה. יסוד הספק הוא, האם מה שאמר שמואל
 15 ש'עד בין הפרשות' וולא עד בכלל) טריפה בודאי, הוא בדווקא, שכל
 16 החוט שעד בין הפרשות ממש הוא בכלל ודאי טריפה, ופי הפרשה
 17 (מקום הפיצול) שהוא קודם לבין הפרשות (שהוא אחר מקום
 18 הפיצול), בכלל, או שאין כוונתו לבין הפרשות דווקא, אלא גם מקום
 19 הפיצול שלפניו בכלל בין הפרשות, ואם נפסק בו החוט אינה ודאי
 20 טריפה.
 21 ספק זה אינו שייך אלא אם מה שאמר שמואל 'עד בין הפרשות',
 22 הכוונה 'עד ולא עד בכלל', שאילו כוונתו היתה 'עד ועד בכלל',
 23 ואפילו אם נפסק החוט שבין הפרשות הראשון טריפה, כל שכן
 24 שנטרפת אם נפסק החוט שבפי הפרשה, שהוא קודם לו.
 25 ספק נוסף: בעינן – נסתפק) רבי ירמיה, אם תמצין לומר בספיקו של
 26 רב הונא בריה דרב יהושע ש'עד אחת' שאמר שמואל כוונתו לעד
 27 ועד בכלל, ואם נפסק החוט שבבין הפרשות הראשון (אחר הפיצול
 28 הראשון) היא ודאי טריפה, פשרה עצמה שנפסקה מהחוט, כלומר
 29 החוטים המתפצלים לצדדים שנפסקו במקום חיבורם לחוט השדרה,
 30 מהו הדין בזה, האם נטרפת בכך.
 31 הגמרא דנה אם אפשר לפשוט את הספק האחרון: תא שמע – בוא
 32 ושמע רביה לדרב, ששינו בברייתא, הפשרה – החוט המתפצל
 33 מחוט השדרה) שנפסקה במקום חיבורה לחוט השדרה, תידון כבשר
 34 שנפסק, שאין זה כלום ואינה נטרפת. אומרת הגמרא: מאי לאו –
 35 האם אין הכוונה לפשרה ראשונה ושניה – לחוט המתפצל בפיצול
 36 הראשון ובפיצול השני, שאף שאם נפסק חוט השדרה עצמו בין
 37 הפיצול הראשון לפיצול השני טריפה, ואם נפסק במקום שבין השני
 38 לשלישי ספק, בכל זאת אם נפסקה הפרשה עצמה, כלומר החוט
 39 המתפצל שנחתך מחוט השדרה הן בפיצול השני ואפילו בראשון,
 40 אינה נטרפת, ונפשט ספיקו של רבי ירמיה. דוחה הגמרא: לא תוכיח
 41 משם דבר, שניתן להעמיד את דברי הברייתא פשרה שלישית,
 42 שאם נפסק החוט המתפצל בפיצול השלישי, שאינה נטרפת, כיון
 43 שגם אם נפסק החוט עצמו שכנגדו אינה טריפה.
 44 הגמרא מבארת היכן הוא המקום בעוף. אומרת הגמרא: בעוףא
 45 – בעוף) היכן הוא סיום מקומו של חוט השדרה, שאם נפסק משם
 46 ואילך אינה טריפה, רבי ינאי אומר, מקום זה הוא למטה מן מקום
 47 האגפים – הכנפיים) לגוף, שעד שם הוא כח החוט להחזיק את הגוף,
 48 ועל כן אם נפסק עומדת למות וטריפה, ואילו משם ואילך אין
 49 בפסיקתו דבר. וריש לקיש אמר, אינה נטרפת אם נפסק חוט השדרה
 50 אלא עד כנגד בין האגפים – הכנפיים), ואילו במקום שנגד האגפיים
 51 עצמם אין פסיקת החוט מטריפה כלל.
 52 הגמרא מביאה מעשה אודות מחלוקת זו: אמר עולא, הוה קאימנא
 53 קמיה – הייתי עומד לפניו) דחכם בשם בן פזי, ואייתו לקמיה עופא
 54 – והביאו לפניו עוף לבדוק את חוט השדרה שבו אם הוא שלם או
 55 שנפסק, ונדקו בו מתחילתו עד כנגד בין האגפים, וכשהגיע בבדיקה
 56 לאותו מקום שלח ליה רבי נשיאה וקם ואל – שלחו לו מן הנשיא
 57 לבוא לפי שהיו צריכים לו, ולא המשיך את הבדיקה, אלא קם והלך
 58 מיד. ולא ידענא – ואיני יודע מדוע לא המשיך לבדוק גם את המשך

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' א

1 שנינו במשנה (מב.) בדברים המטריפים את הבהמה, הריאה שניקבה
2 או שחסרה.
3 כוונת המשנה לנקב שבקרומי הריאה. הגמרא דנה בפרטי דין זה
4 ומביאה מחלוקת בדבר: רב ושמואל ורב אפי דאמרי (שאמרו),
5 המדובר במשנה הוא שניקב קרמא עילאה (הקרום העליון). ואמרי
6 לה (ויש שאמרו) שהמדובר שניקב קרמא תתאה (הקרום
7 התחתון).
8 רב נחמן סובר כדעה השניה ומניח בה סימן: אמר רב יוסף בר
9 מנימי אמר רב נחמן, וסימניך לידע איזהו הקרום שאם ניקב

10 נטרפת הבהמה, כיתונא דנרדא דמנחא ביה ריאה - מלבוש אדום
11 שמונחת בו הריאה, שהוא הקרום התחתון.
12 הגמרא דנה בדבר, איזהו קרום המטריף את הבהמה כאשר ניקב:
13 פשיטא - פשוט הוא שאי אינקיב עילאה ולא אינקיב תתאה - שאם
14 ניקב הקרום העליון ולא ניקב הקרום התחתון, שאינה נטרפת, לפי
15 שתתאה מגין - הקרום התחתון עדיין מגן על הריאה, שלא יצא
16 האויר ממנה, וכדרבה (כדברי רבה), דאמר רבה, האי ריאה
17 דאגליד - שניטל קרום העליון שלה

בהם חייב עד שְׂנֵינָא מְהֵם דָּם, שאף שנצטרך הדם תחת עורם והאדים
 העור, אין זו לקות שיש בהם, אלא שהעור ממחר להאדים. וכיוצא
 בדבר יש לומר בריאה, שמה שהאדימה אינו כלום, לפי שעורה
 ממחר להאדים, ואין להטריפה בכך. וְכִי תִימָא – ואם תאמר
 שְׁלִשְׁמוֹנֶה שְׂרָצִים מְרִינִין לָהּ (מדרמים אנו את הריאה), שבהם
 האדמת העור נחשבת חבלה, דְתִנְיָא בְרִייתָא (שבת קט), 'הצד אחד
 משמונה שרצים האמורים בתורה והחובל בהן חייב, בשרצים שיש
 להן עורות, ואיזו היא חבורה שאינה חוזרת, נְצַרְדָּ – (נאסף ונתקבץ)
 הָדָם תחת העור אף על פי שְׁלֵא יִצָּא, שכיח שהאדים העור מבחוץ,
 בידוע שנקרע העור מבפנים וסופו של הדם לנקוב בעור ולצאת,
 שחבורה כגון זו אינה חוזרת. אם תאמר שלכך אנו מדמה ריאה
 שהאדימה, מפני שאתה מחשיב את הקרום שלה כעור גמור, אִי
 הָכִי (אם כן) אֲפִילוּ האדימה רק מְקַצְתָּה נְמִי (גם כן) עליך
 להטריפה. מסיק רבינא: אֵלָּא לֹא שְׁנָא – אין חילוק בין כולה
 למקצתה, ולעולם מה שהאדימה אינו מטריף.
 דין נוסף: וְאָמַר רַבָּא, רִיאַה יִשְׁבֹּשֶׁה מְקַצְתָּה, מְרַפָּה. מבארת
 הגמרא: וְכַמְּהָּ הוא שיעור יובש, אָמַר רַב פַּפִּי מְשֻׁמִּיה – (בשמו)
 דְרַבָּא, כְּדִי (בשיעור) שְׁתַּפְּרָךְ (שתפורר) כאשר ימשמשו בה
 בְּצַפְרוֹן.
 הגמרא דנה אם השיעור האמור שנוי במחלוקת תנאים. אומרת
 הגמרא: דברים אלו, ששיעור היבשות בריאה הוא כדי שתפרך
 בציפורן, כְּמֵאֵן – כפי מי נאמרו, האם הם דווקא כְּרַבִּי יוֹסִי בֶן
 הַמְּשֻׁלֵּם, דְתִנְיָא אודות מומים המתירים לשחוט את הבכור בכל
 מקום, וביניהם אוחנו שיבשה, ומבארת המשנה, אִיזוּ הִיא יִבְשָׁה, כל
 שְׂאֵם הַיִּנְקָב וְאִינְהּ מוֹצִיאָה טִיפַת דָּם מְרוב יבשותה, רַבִּי יוֹסִי בֶן
 הַמְּשֻׁלֵּם אָמַר, אין די בכך שאין מוציאה דם, אלא יִבְשָׁה היא כְּדִי
 (בשיעור) שְׁתַּהֲא נְפֻרְתָּ (מתפוררת) כאשר ימשמשו בה בְּצַפְרוֹן.
 לכאורה המחלוקת בבכורות אודות שיעור יבשות אוֹן הבכור, תהא
 גם בענייננו לגבי טריפות הריאה, שלתנא קמא כל שתתייבש עד
 שלא תוציא דם טריפה, ורק לרבי יוסי בן המשולם לא תהא טריפה
 עד שתתייבש בשיעור שתפורר במשמוש היד, ודברי רב פפי בשם
 רבא הם בשיטת רבי יוסי בן המשולם.
 דוחה הגמרא: אֲפִילוּ תִימָא (תאמר) שמשנתנו היא גם לפי רַבִּין
 הסוברים בבכור שדי בכך שאם תינקב אינה מוציאה דם, לְנִי אִוֹן
 כְּבוֹר דְקָא שְׁלִים בִּיהּ וְיָקָא – שהיא אבר שמבחוץ ושולטת בה
 הרוח, לֹא הִדְרָא בְרִיאָ – אינה חוזרת ומבריאה אם יבשה בשיעור
 זה, אֲכַל רִיאַה שהיא אבר שמבפנים, דְלֹא קָא שְׁלִים בִּיהּ אִוִּירָא –
 שאין שולטת בה הרוח, בשיעור יבשות זו הִדְרָא בְרִיאָ – חוזרת
 ומבריאה, ועל כן אף לדעתם אינה נטרפת אלא אם יבשה עד שתהא
 נפרכת בציפורן.
 דין נוסף: וְאָמַר רַבָּא, הָאִי רִיאַה דְקִינָא (שיש בה) גִּילְדִי גִילְדִי
 (גלדים גלדים, שנקלפה בכמה מקומות ומראה הקילוף כגלדי
 המכה), אוֹכְמִי אוֹכְמִי (כתמים שחורים), חוּזְתָא חוּזְתָא (גזונים
 שונים), כְּשֵׁרָה.
 מימרות נוספות של רבא בענייני טריפות הריאה: אָמַר אֲמִמֶּר
 מְשֻׁמִּיה דְרַבָּא, אִין מְקִיפִין בְּבוּעֵי – אין מקרבים בועה אצל בועה
 ללמוד מזו על זו. כלומר, כאשר ישנה בועה נקובה בריאה, ואין ידוע
 אם קודם שחיטה ניקבה וטריפה או לאחר שחיטה ניקבה וכשירה, אין
 מביאים בועה אחרת שבה ונוקבים אותה ומשויים בנייהן שאם יהיה
 מראה הנקבים שזה ילמדו הימנו שאף היא ניקבה אחר שחיטה. ואף
 שמקיפים בריאה עצמה, לבדוק את נקביה אימתי נעשו על ידי
 השוואתם לנקבים שנעשו אחר שחיטה, כאמור להלן (ג), אף על פי
 כן אין מקיפים בבועותיה, משום שמראה הבועות עשוי להשתנות,
 ואשר שקודם לכן היה לה מראה ששינוי דומה למראה נקב זה
 שנעשה אחר שחיטה בבועה האחרת.
 דין נוסף, אודות סירכא בריאה: וְאָמַר רַבָּא, הֲנִי תְרִיתִי אוֹנִי – אלו
 שתי האונות, דְסִרְכִין לְהִדְרִי – שהן דבוקות זו לזו וכלומר שיש
 סירכא ביניהן, לִית לְהוּ (אין להן) בְּרִיקָה לברר אם היה שם נקב

ונראית בְּהִינָא סוּמְקָא – כתמרה אדומה, מפני הקרום התחתון
 שעדיין קיים, כְּשֵׁרָה. אמנם יש לברר אם אִינְקִיב תִתְאַה וְלֹא אִינְקִיב
 עִילָּא – ניקב הקרום התחתון ולא ניקב הקרום העליון, האם הקרום
 העליון לבדו מְגִין על הריאה שלא יצא האויר ממנה, והרי היא
 כשלימה ואינה טריפה, או שמא הקרום העליון לבדו לֹא מְגִין עליה,
 והיא טריפה.
 הגמרא מביאה מחלוקת בדבר. אומרת הגמרא: פְּלִיגִי בָּהּ – נחלקו
 בדבר רַב אֶחָא וְרַבִּינָא, אם הקרום העליון לבדו יכול להגין על
 הריאה או שאין די בו, הָד מהם אָמַר לֹא מְגִין, וְהָד מהם אָמַר מְגִין.
 הגמרא מכריעה במחלוקת זו: וְהִלְבְּתָא (ההלכה היא) שגם הקרום
 העליון לבדו מְגִין על הריאה, כְּדִרְבִּי יוֹסֵף שאמר כן וכמובא בסמוך,
 ועל כן אין הבהמה נטרפת בניקבו קרומי הריאה אם ניקב העליון
 לבדו או התחתון לבדו, עד שינקבו שניהם.
 הגמרא מביאה את דברי רב יוסף מהם יש ללמוד שאין הבהמה
 נטרפת עד שינקבו שני הקרומים: דְאָמַר רַב יוֹסֵף, הָאִי (זו) הִרִיאַה
 דְאוּשָׁא – שבעת שנופחים בה היא משמיעה קול רחש כשל יציאת
 אויר, אִי יִדְעִין הִיבָא אוּשָׁא – אם יודעים אנו מזהיכן יוצא קול
 האויר, מוֹתְבִינֵן עִלָּה – מניחים אנו על מקום זה גְּדָפָא (נוצת כנף)
 או רוקָא (רוק) או גִּילָא (קש), ונופחים בה, אִי מְבַצְבְּצָא – אם
 אחד מאלו מבצבץ ומתננד, אות הוא שיש נקב באותו מקום בשני
 הקרומים, והאויר היוצא דרך הנקב דוחה אותו, ועל כן היא מְרַפָּה,
 משום ריאה שניקבה, וְאִי (ואם) לֹא בצבץ, אות הוא שאין שם נקב
 וכְּשֵׁרָה. וְאִי לֹא יִדְעִין הִיבָא אוּשָׁא – ואם איננו יודעים מזהיכן יוצא
 קול האויר, מִיִּיתִינֵן מוֹתְבִילְתָּא דְמֵיא פְּשׁוּרִי – אנו מביאים גיגית
 ובה מים פושרים, ומוֹתְבִינֵן לָהּ בְּגִינָה – ומניחים אנו את הריאה
 בתוכה, ובודקים אותה כדלהלן.
 רב יוסף מבאר מדוע מים פושרים: ומה טעם על המים להיות פושרים
 דווקא ולא חמים או קרים, בְּהִמִּי לֹא – לא יהיו המים חמים, משום
 דְכַוּוּנֵי – שהם גורמים לריאה להצטמק, ועל ידי כך יכול הנקב
 להסתם והבדיקה לא תעלה יפה, וכן בְּקִרְדִּי לֹא – לא יהיו המים
 קרים, משום דְמְטַרְדִּי – שהם גורמים לריאה להתקשות כאבן, ואף
 אם הנקב אינו אלא בקרום התחתון לבדו, הרי ששל ידי התקשות זו
 נקרע גם הקרום העליון במשמוש היד, מפני היותו דק וקלוש.
 אופן הבדיקה: אֵלָּא מוֹתְבִינֵן כְּפְּשׁוּרִי – מניחים אנו את הריאה
 בגיגית שבה מים פושרים, וְנִפְחִינָא לָהּ – ונופחים בה, אִי מְבַצְבְּצָא
 – אם ניכרת במים יציאת אויר מהריאה, מְרַפָּה, לפי שהיא נקובה
 בשני הקרומים, וְאִי לֹא ניכרת במים יציאת אויר מהריאה, כְּשֵׁרָה,
 לפי שמוכח שרק תִתְאַה אִינְקִיב עִילָּא לֹא אִינְקִיב – הקרום
 התחתון לבדו ניקב, אך לא העליון, וְהָאִי דְאוּשָׁא – ומה שעולה קול
 רחש מהריאה בעת נפחתה, וְיָקָא דְבִינֵי בִינֵי הוּא – האויר היוצא
 מהנקב שבקרום התחתון ונדחף לבין הקרומים הוא המעלה קול זה,
 ואינה נטרפת לפי שאלב ניקבו שניהם.
 (הגמרא מביאה ארבע מימרות של רבא בענייני טריפות הריאה,
 אֲהִינִי סוּמְקָא דְיָבֵשׁ גִּילְדִי הם סִימָן למימרות אלו).
 גוּפָא – נשוב לעסוק בדברי רבא שהובאו לעיל, ובשאר דבריו בזה.
 אָמַר רַבָּא, הָאִי רִיאַה דְאֵגְלִיד – שניטל קרום העליון שלה ונראית
 כְּהִינָא סוּמְקָא – כתמרה אדומה, מפני הקרום התחתון שעדיין
 קיים, כְּשֵׁרָה, לפי שאינה נטרפת עד שניטלו שני קרומיה.
 דין נוסף: וְאָמַר רַבָּא, רִיאַה שְׁהֲאִדִּיקָה על ידי חבלה שאירעה בה
 שמחמתה נצטר הדם בתוכה, אם אירע כן בְּמְקַצְתָּה של הריאה,
 כְּשֵׁרָה, ואילו אם אירע כן בְּכּוּלָּהּ, מְרַפָּה.
 הגמרא מביאה משא ומתן בדין זה: אָמַר לִיהּ (לו) רַבִּינָא לְרַבָּא,
 מה שאמרת שיהא האדימה מְקַצְתָּה כשירה, מֵאִי טַעְמָא – מהו טעם
 הדבר, משום דְהִדְרָא בְרִיאָ – שתחזור ותבריא, ואינה נטרפת בכך,
 הלא אם האדימה בּוּלָה נְמִי (גם כן) הִדְרָא בְרִיאָ – תחזור ותבריא,
 מִי (האם) לֹא תִנְיָא בְרִייתָא, שמונה שרצים שבתורה החובל בהם
 בשבת חייב אף אם לא יצא דמם אלא נצטר תחת עורם, וְשֵׁאֲרָ
 שְׂקָצִים וְרְמָשִׁים קטנים, כצפרדעים וכדומה, שעורם רך, אין החובל

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

6 מזו וסופה של הסתימה שעל הנקב לחזור ולהנקב. **אָכַל** אם אונות
7 אלו שהסירכא ביניהן הן **בְּסִדְרָן**, שהן סמוכות זו לזו, **הֵינּוּ רְבִיתִיהוּ**
8 – כך היא דרך גדילתם, כלומר, כיון שהן סמוכות ושוכבות זו על זו,
9 זו מגינה על זו, והנקב שגרם לסירכא חוזר ומבריא.

1 או לא, אלא יש להטריף את הבהמה, משום שסירכא מעידה על נקב
2 באותו מקום. **וְלֹא אִמְרִין** [–לא אמרנו] שסירכא שבין האונות
3 מטריפה את הבהמה, **אָכַל באונות שְׁלֹא בְּסִדְרָן**, כלומר, שאינן
4 סמוכות זו לזו, שהסירכא הגיעה מאונא אחת אל אונא רחוקה ממנה
5 תוך דילוג על אונא אחרת שביניהן, שכיון שאינן סמוכות, הן נעות זו
